Nr. 112 SOSNOWIEC środa dnia 22 maja 1918 roku. Rok XIII.

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik społeczny, polityczny i literacki. Wychodzi codziennie z wyłączeniem dni poświątecznych.

Rewelacje Burcewa.

Rozgłośny rewolucjonista rosyjski Burcew uciekł z więzienia bolszewików i przedostał się szczęśliwym trafem do Sztokholmu, gdzie natychmiast udzielił przedstawicielom prasy odpowiednich wyjaśnień:

Korespondent „Matina" rodak nasz Korab-Kucharski telegrafuje zo Sztokholmu pod datą 14 maja:

„Wczoraj zawezwał mnie Włodzimierz Burcew. Ujrzawszy go, odniosłem przykre i przygnębiające wrażenie. Burcew bowiem zmizerniał i postarzał się tak dalece, że trudno było w nim rozpoznać dawniejszego rewolucjonistę. Przyjął on mnie w skromnej stancji studenckiej, pełnej w nieładzie i nieporządku rozrzuconych ksiąg, papierów i pism rewolucyjnych.

Od sześciu miesięcy — mówił Burcew — musiałem milczeć. Po raz 3-ci opuszczam Rosję jako emigrant, jako wygnaniec i mogę nareszcie znowu przemówić. Nie ma pan pojęcia, jakie katusze znosiłem, nie mogąc skomunikować się ani z Anglją, ani z Francją! Gdy na rozkaz Trockiego zostałem aresztowany w październiku, oświadczył mi tenże zupełnie otwarcie, że pragnie zamknąć mi usta. I udało mu się to. Dziś gdy mogę przemówić wreszcie zaklinam Francję, Anglję i Włochy, aby nie pozwoliły oszołomić się frazeologią Trockiego, zapowiadającego utworzenie armji — i reorganizację jej. Niechaj pan mi uwierzy, armja Trockiego nie pójdzie przeciwko Niemcom, lecz posłuży do rozognienia wewnętrznych sporów. Jest to armja przygotowana przeciwko patrjotom rosyjskim — przeciwko przyjaciołom koalicji — przeciwko Korniłowowi i Aleksiejewowi.

Nie należy zapominać, że wszystkie zapowiedzi bolszewików oparte są na kłamstwie na samochwalstwie, że wszystko co mówią i czynią, to tylko bluff. Że tak jest a nie inaczej, złożę na to dowody. Dowiodę również, że Trocki i Lenin zdradzili Rosję. Jedynie tylko ich zdrada zgubiła Rosję. Nie oznacza to jednak, abyśmy mieli utracić wszelką nadzieję. Jesteśmy przekonani, że bolszewizm prędzej, czy później zostanie zmieciony i wówczas demokracje zachodu odnajdą w Rosji swych dawnych wiernych przyjaciół. Aby to się stało, nie powinny ani Francja, ani Anglja, ani Ameryka i Włochy wreszcie zapominać, czem był i czem jest bolszewizm.

Pierwszy skutek pogłębienia przymierza.

WIEDEŃ 20 m. W środę zgłosiło się u prezydenta ministrów dr. Seidlera prezydjum niemieckich agrarjuszy, by przedstawić mu szereg postulatów swego stronnictwa. W odpowiedzi oświadczył dr. Seidler, że Austro-Węgry i Niemcy stanowić będą prawdopodobnie już w czasie najbliższym jednolity teren gospodarczy pod względem zbiorów. W obu państwach stosowanym będzie przy zbiorach tegorocznych taki sam system.

„Fakt ważny, świadczący, że skutki wybudowy przymierza obliczone zostały już na czas najbliższy.

Znaczenie faktu tego przedstawiają ze stron blisko rządu stojących w sposób następujący:

Obydwa państwa centralne walczyć muszą obecnie z wielkiemi trudnościami gospodarczemi, brak niezbędnych środków żywności co raz dotkliwiej daje się odczuwać. Obecnie chodzi w pierwszym rzędzie o przetrwanie kilku najgorszych tygodni aż do nowych żniw.

Władze niemieckie zniewolone są obniżyć rację chleba, racji mięsa zaś podwyższyć nie mogą, podwyższyły jedynie nieco rację cukru. Stosunki aprowizacyjne w Austrji dostatecznie są znane. Przewodnią myślą miarodajnych czynników obu państw centralnych było tedy niewątpliwie wzajemne wyręczanie się w tych ciężkich czasach, wzajemna pomoc gospodarcza w ciasnych granicach możliwości. Niemcy z zasobów swoich dać będą musiały Austro Węgrom to, czego same koniecznie nie potrzebują, Austro-Węgry zaś ze swych zbiorów spieszyć będą musiały z pomocą Niemcom, oczekującym na żniwa nieco dłużej.

Ponadto wchodzi tu jednak w grę moment inny. Węgry odmawiały dotąd konsekwentnie pomocy gospodarczej Austrji, powołując się na zapotrzebowanie własne, tudzież na brak energii władz austrjackich wobec bogatych w plony krajów agrarnych. Wobec taktu „wybudowanego i pogłębionego" przymierza między Austro Węgrami z jednej a Niemcami z drugiej strony, wobec jednolitości terenu żywnościowego, wobec energicznej, bo na administracji niemieckiej niewątpliwie wzorowanej wspólnej administracji obu państw centralnych nie będą Węgry mogły powoływać się w przyszłości na braki administracji austrjackiej, będą raczej musiały z bogatych swych zasobów odstąpić część poważną uboższej w żywność Austrji.

Sprawa polska a uruchomienie parlamentu.

WIEDEŃ, 18 maja. Korespondent „Morgenzeitung" donosi, że minister spraw zewnętrznych hr. Burian wróci 26 maja do Wiednia dla załatwienia spraw bieżących. Hr. Burian uda się następnie do Berlina na ważne narady z kanclerzem Rzeszy hr. Hertlingiem. Przy tej sposobności ma być także poruszone także rozwiązanie kwestji austro polskiej. Od tego rozwiązania zależy także dalsze stanowisko Koła polskiego w Radzie państwa. Polacy stawiają szereg żądań, od których spełnienia uzależniają swoje przystąpienie do planowej większości pracy w... posłów. Jeżeli berlińskie n... Buriana będą miały powodzen... kim razie po konferencji d... ra z reprezentantami Koła p... zwolaną będzie Rada państwa ... szą sesję. Liczą się z tem, ... państwa zbierze się w p... dniach czerwca i będzie p... miesiąc obradowała.

Ostatnie wiadomoś...

Sosnowiec, dnia 20 maja

Agitacja na Ukrainie.

WIEDEŃ 20 maja. Na Ukrainie, Podolu i Wołyniu rozrzucone zostały w ogromnej masie między ludność wiejską pisma ulotne, wzywające do zbrojnego oporu przeciw wojskom austro-węgierskim i niemieckim.

Pogromy w Rosji.

KOPENHAGA 20 5. Sztokholmskie żydowskie biuro prasowe otrzymało z Rosji od posła Gruzeberga wiadomość, iż w ciągu ostatnich kilku miesięcy dokonano w Rosji 300 pogromów żydowskich. Strach ma wielkie oczy i liczby potraja.

Finlandja monarchją.

SZTOKHOLM 20 5. W sprawie finlandzkiej toczy się ożywiona dyskusja na temat przyszłego ustroju państwa. Większość organów mieszczańskich oświadcza się za monarch... Dzienniki filoszwedzkie „Hufvudstadsbladet", „Dagens Press" i „Svenska Tidningen" stanowczo opowiadają się za królem. Ten sam pogląd wyrażają pisma partji starofińskiej. Między politykami młodofińskiemi panuje niezgoda. Większość jest jeszcze za republiką. Członkowie armji będą wszyscy monarchistami. Jako kandydata na tron finlandzki wymienia się coraz rzadziej księcia duńskiego, coraz częściej zaś księcia Adolfa Fryderyka Mecklemburg Schwerin.

Angielskie miny w Kattegacie

BERLIN (Urzędowo) 20 maja. W ostatnich czasach Szwecja poniosła znaczne straty w swoich okrętach rybackich wskutek min rozrzuconych w Kattegacie. Angielska admiralicja zaprzecza jakoby były to miny angielskie, gdyż ani w Skagerraku nigdy tych min nie zakładała, więc miny te musieli założyć tylko Niemcy, którzy są zdania

nieposzanowania interesów państw neutralnych.

Przeciwko tym twierdzeniom zwraca się uwagę na liczne szwedzkie komunikaty, że niedawno w Kattegat a nawet na wodach szwedzkich znaleziono miny, które były bez powątpienia pochodzenia angielskiego.

Dzień pokuty.

HAGA 20 5. Biuro Reutera donosi: Prezydent Wilson zarządził by dzień 30 maja był dniem ogólnej pokuty, modlitwy i postu.

Pokój z niezwyciężonymi Niemcami niemożliwy.

FILADELFJA, 18 maja. Były prezydent Stanów Zjednoczonych Taft wygłosił przy otwarciu konferencji „Ligi dla wymuszenia pokoju" mowę w której wywodził, że pokój z niepobitymi Niemcami jest niemożliwym.

Zajścia w Pradze.

PRAGA CZESKĄ 21 5. (Urzędowo). W Pradze czeskiej, podczas trzydniowych uroczystości z okazji 50 lecia otwarcia teatru narodowego, wytworzyły się uliczne pochody i przeciwpaństwowe demonstracje. Uczestnicy tych pochodów nosili barwy wrogich państw (prawdopodobnie słowiańskich P. R.) i cały pochód w czasach wojennych przybrał formę wrogich wystąpień.

Młodzież południowo-słowiańską zmuszono do opuszczenia Pragi, pochodów z[illegible]niono, a Teatrowi narodowemu [illegible]wtórzeniu się podobnych de[illegible]ji zagrożono zamknięciem.

Lotnicy nad Anglją.

[illegible]A, 21 maja. Reuter donosi z [illegible] że latawce nieprzyjacielskie [illegible] nad wybrzeże Kent w nie[illegible]zccy i dotarły do Londynu, [illegible] toku.

Zaprzeczenie.

[illegible]LIN 21 maja. „As Est" powia[illegible] że za czasów Bethmana Holwega [illegible]ąd niemiecki miał zamiar z małej części Alzacji i Lotaryngji zrezygnować. „Nord Allg. Zeitung" prostując wiadomość „As. Est." zaznacza, że nigdy podobny projekt w Niemczech nie istniał.

O Zeebruge.

AMSTERDAM 21. 5 Według wiadomości z Paryża rząd francuski nadał wice admirałowi Tyerehitt i 16-tu innym oficerom krzyż wojenny z palmami za przygotowanie i przeprowadzenie operacji przeciw Zeebruge i Ostendy.

Uwięzienie przywódców

BAZYLEJA 21 5. Nastąpiło w Irlandji około 500 aresztowań, a w tej licznych członków parlamentu.

French pesymista.

ZURICH 21. 5. Pisma angielskie pesymistycznie zapatrują się na skutki zaciągu wojskowego w Irlandji, to [illegible]amo stanowisko zajął wice-król French.

Katastrofa

SZTOKHOLM, 21, 5. Rosyjski parowiec z 3000 uchodźców z Finlandji, składający się z kobiet i dzieci, najechawszy na minę zatonął.

Komunikat niemiecki.

BERLIN, 21 maja. Wznowione silne natarcia francuzów na wzgórzę Kemmel krwawo odparto. Obrońcy góry Kemmel odnieśli zupełny sukces. W ostatnich 3 dniach zestrzeliliśmy 59 latawców i balonów na uwięzi.

Zwrot polskich pamiątek narodowych.

Pisma rosyjskie donoszą, że w najbliższej przyszłości ma rząd sowietów ogłosić dekret o zwrocie Polsce wszystkich dzieł sztuki i zabytków kultury, wywiezionych i ewakuowanych z Polski od czasu pierwszego rozbioru Polski aż do chwili obecnej.

Z dnia na dzień.

Z Sosnowca

Dnia 20|V.

— **Ze świąt.** W obydwa dni Zielonych Świąt, mieliśmy niebywałe jeszcze w tym roku upały. Rano świątynie były przepełnione tłumami wiernych. W godzinach popołudniowych opustoszały ulice miasta, każdy wybierał się chętnie do parku lub na przechadzkę za miasto, aby odetchnąć świeżem powietrzem i wzrok nasycić widokiem kwiecia i zieleni. Tradycyjny zwyczaj przybierania mieszkań zielenią był w wielu domach zaniechany ze względów oszczędnościowych.

— **Wizytatorzy szkół.** Przez ks. ks. biskupów prowincji warszawskiej jeneralnym wizytatorem dla szkół średnich i ludowych w zakresie religji mianowany został ks. prałat Antoni Cieplińki z Warszawy. W Kieleckiej djecezji wizytatorem dla szkół średnich i ludowych mianowany jest przez władzę djecezjalną ks. kan. Antoni Bożek, były prob. Sosnowca.

— **Egzaminy maturalne.** Dziś rozpoczął się pierwszy egzamin piśmienny z polskiego dla uczniów męskich szkół średnich. Delegatem na egzamina ze strony ministerjum jest ks. prałat Ciepliński. Państwowa komisja egzaminująca została utworzona z nauczycieli miejscowych gimnazjów.

— **Podania o powrót uchodźców.** Komitet opieki nad uchodźcami podaje do ogólnej, wiadomości że składanie podań o powrót z Rosji włościan i rzemieślników jest rzeczą zbyteczną; natomiast należy składać podania o powrót osób z inteligencji (obywatele ziemscy zawody wyzwolone, urzędnicy i t. p.) przyczem uiścić należy pobieraną przez ministerjum opłatę w wysokości mk. 3 od każdego podania.

Osoby, które już złożyły podania o powrót uchodźców, proszone są o złożenie 3 mk. do kasy R. P. O. ul. Małachowskiego Nr. 11.

— **Sprzęt siana** Właściciele łąk nad brzegami Brynicy przystąpili w tych dniach do koszenia traw i zbioru siana.

Z Czeladzi.

Odbyło się tu w pierwszy dzień Zielonych Swiątek uroczyste poświęcenie sztandaru dla miejscowej straży ochotniczej pożarnej. Uroczystość rozpoczęła się o godzinie 10 nabożeństwem w miejscowym kościele. Poczem nastąpił powrót do lokalu straży, gdzie wbijano gwoździe w drzewce.

Po południu o drugiej rozpoczęła się zabawa w miejscowem ogrodzie przy dźwięku muzyki strażackiej.

Szczegóły podamy później.

Redaktor odpowiedzialny JÓZEF OSKOLSKI. Wydawca ANTONI MAZURKIEWICZ. Drukarnia „KURJERA ZAGŁĘBIA" ul. Dęblińska Nr. 7.

Za pozwoleniem cenzury niemieckiej.